

ЗАТВЕРДЖЕНО та введено в дію наказом Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького від 28.12.2020 року № 33/01-05

УХВАЛЕНО на засіданні Вченої ради Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького від 23.12.2020 року, протокол № 9
Голова Вченої ради

ПОЛОЖЕННЯ

про центр освітніх дистанційних технологій Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

1. Загальні положення

1.1. Положення про центр освітніх дистанційних технологій Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (далі – Положення) визначає напрями роботи, завдання, забезпечення, права і відповідальність, фінансування центру освітніх дистанційних технологій (далі – Центр), взаємовідносини з іншими підрозділами Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (далі – університет), особливості організації освітнього процесу в університеті з використанням ресурсів Центру в умовах карантинних обмежень.

1.2. Положення розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Положення про дистанційне навчання», затвердженого Наказом МОН України № 466 від 25.04.2013 р. (із змінами і доповненнями), Указу Президента України № 344/2013 від 25.06. 2013 р. «Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року», Положення про Національну освітню електронну платформу (наказ МОН України № 523 від 22.05.2018 р.), листа МОН України № 1/9-249 від 14.05.20 року «Щодо організацій поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій», Положення про організацію

освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

1.3. Центр є структурним підрозділом університету, діє на підставі цього Положення та Статуту університету, у своїй практичній діяльності керується наказами ректора, розпорядженнями директора центру, правилами внутрішнього трудового розпорядку та нормативно-правовими документами університету.

1.4. Метою діяльності Центру є організаційне, адміністративне, науково-методичне та технологічне супроводження освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання на усіх формах (очній, заочній) та усіх освітніх рівнях (бакалаврському, магістерському, освітньо-науковому) для забезпечення якості вищої освіти в університеті.

1.5. Технології дистанційні навчання є сукупністю сучасних інформаційно-комунікаційних та психолого-педагогічних технологій, що використовуються в університеті під час організації освітнього процесу за будь-якою формою для:

- методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
- вивчення окремих освітніх компонентів або їх окремих тем (блоків, модулів), складання контрольних заходів (змішане навчання);
- здійснення освітньої діяльності під час надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, карантину, інших обставин, які об'єктивно унеможливають відвідування університету;
- організації навчання здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами (у тому числі з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, психічними розладами), здобувачів, які беруть участь у програмах академічної мобільності.

Рішення про використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі приймається Вченою радою університету до початку навчального року або упродовж навчального року у випадку настання

обставин, що потребують організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання.

1.6. Припинення діяльності Центру може здійснюватися в разі його ліквідації або реорганізації за рішенням Вченої ради університету і наказу ректора.

2. Напрями роботи Центру

2.1. Вирішення питань організаційного, науково-методичного, інформаційного, матеріально-технічного забезпечення, супроводу і підтримки освітнього процесу в університеті з використанням дистанційних технологій навчання.

2.2. Консультативна підтримка науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, допоміжного персоналом з питань впровадження та застосування в освітній діяльності інформаційно-комунікаційних та дистанційних технологій.

2.3. Моніторинг та впровадження передового вітчизняного та світового досвіду використання технологій дистанційного навчання, інновацій у сфері програмного та апаратного забезпечення дистанційного навчання.

2.4. Співпраця з національними та міжнародними закладами освіти, іншими організаціями, установами, підприємствами у сфері використання освітніх дистанційних технологій.

2.5. Забезпечення апробації нових електронних навчально-методичних матеріалів, дистанційних курсів, розроблених за технологіями дистанційного навчання науково-педагогічними працівниками університету з метою інформаційно-комп'ютерної підтримки навчальних дисциплін, що викладаються здобувачам вищої освіти.

2.6. Сприяння проведенню онлайн-опитувань учасників освітнього процесу (науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців та їх представників тощо).

3. Завдання Центру:

3.1. Організація та супровід освітньої діяльності науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти очної та заочної форм навчання з використанням освітніх дистанційних технологій на платформі сайту Центру (<http://dfn.mdpu.org.ua>):

- реєстрація користувачів на сайті Центру;
- координація дій структурних підрозділів університету на сайті Центру;
- забезпечення розміщення на сайті Центру створених науково-педагогічними працівниками електронних довідкових і навчально-методичних матеріалів; електронних контентів навчальних курсів, дистанційних курсів та доступу до освітніх електронних ресурсів;
- моніторинг освітньої діяльності на сайті Центру та контроль за розміщенням науково-педагогічними працівниками електронних навчально-методичних матеріалів освітніх компонентів (дисциплін, практик);
- проведення для науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти семінарів, тренінгів, консультацій, майстер-класів із питань використання сайту Центру як платформи для здійснення освітньої діяльності в університеті; доступу до освітніх ресурсів сайту Центру;
- технічна й технологічна підтримка організації освітнього процесу в онлайн-форматі (проведення занять, контрольних заходів);
- сприяння навчанню здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами, а також здобувачів, які приймають участь у програмах академічної мобільності, з використанням інтерактивного навчального середовища, побудованого засобами платформи сайту Центру.

3.2. Організація і проведення навчальних заходів з науково-педагогічними працівниками, допоміжним персоналом з питань впровадження в освітній діяльності інформаційно-комунікаційних та дистанційних технологій та ознайомлення їх із сучасними тенденціями ринку цифрових освітніх послуг.

3.3. Сприяння розробці та апробації науково-педагогічними працівниками кафедр електронних навчально-методичних матеріалів, дистанційних курсів, створених за технологіями дистанційного навчання (формування методичних рекомендацій, інструктивного матеріалу (презентацій, відео-роликів) щодо роботи на сайті Центру, створення дистанційних курсів тощо).

3.4. Участь у розробленні заходів щодо захисту авторських прав і об'єктів інтелектуальної власності у сфері інформаційно-комунікаційних технологій і дистанційного навчання.

3.5. Здійснення за дорученням ректора, Вченої ради, науково-методичної ради університету робіт щодо проведення нарад, Інтернет-конференцій, вебінарів та інших заходів з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

3.6. Взаємодія з усіма структурними та функціональними підрозділами університету з питань організації освітнього процесу із використанням дистанційних технологій навчання.

3.7. Проведення на сайті Центру анкетування науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців та їх представників (внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів) щодо якості освітніх програм та якості освітнього процесу в університеті.

3.8. Забезпечення можливості використання учасниками освітнього процесу сайту Центру як платформи для обговорення нормативних документів університету.

4. Забезпечення Центру

4.1. Забезпечення Центру включає такі складники:

- науково-методичне забезпечення;
- кадрове забезпечення;
- системотехнічне забезпечення;
- матеріально-технічне забезпечення.

4.2. Науково-методичне забезпечення Центру включає: науково-методичні основи дистанційних технологій навчання для всіх освітніх рівнів, освітніх програм спеціальностей, перепідготовки та підвищення кваліфікації в Університеті;

- дидактичне та методичне забезпечення технологій дистанційного навчання;
- методики розробки, апробації та впровадження електронних навчально-методичних матеріалів, розроблених за технологіями дистанційного навчання.

4.3. Кадрове забезпечення Центру

- керівником Центру є директор Центру, який призначається на посаду та звільняється наказом ректора.
- працівники Центру призначаються на посаду та звільняються наказом ректора за поданням директора Центру.
- кількість працівників Центру визначає штатний розклад, затверджений ректором університету, і може змінюватися залежно від обсягів робіт, передбачених планом роботи Центру на поточний навчальний рік.

4.4. Системотехнічне забезпечення Центру включає:

- апаратне забезпечення;
- телекомунікаційне забезпечення;
- програмне забезпечення;
- інформаційне забезпечення.

4.4.1. До апаратного забезпечення належать:

- сервери для розміщення електронних навчально-методичних матеріалів, веб-сайтів і відповідних сервісних служб;
- робочі станції для науково-педагогічних працівників і персоналу, які забезпечують освітній процес з використанням дистанційних технологій навчання;
- мережеве обладнання для з'єднання серверів та робочих станцій у

єдину інформаційну мережу університету та їхнього підключення до мережі Інтернет.

4.4.2. Телекомунікаційне забезпечення складається:

- із телекомунікаційного обладнання, що здійснює об'єднання мереж, задіяних у навчанні з використанням освітніх дистанційних технологій;

- із телекомунікаційного обладнання, що забезпечує необхідну якість і пропускну здатність каналів зв'язку для інтерактивної взаємодії учасників освітнього процесу та їхнього доступу до інформаційних ресурсів.

4.4.3. До програмного забезпечення Центру належать:

- системне програмне забезпечення для підтримки роботи серверів та робочих станцій;

- прикладне програмне забезпечення для підтримки веб-сайтів та інформаційних ресурсів;

- прикладне програмне забезпечення для підтримки функцій дистанційного навчання, що забезпечують загальну підтримку й адміністрування освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання;

- прикладне програмне забезпечення для науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти, за допомогою якого реалізуються конкретні рішення організації та ведення освітнього процесу з використанням дистанційних технологій навчання;

- прикладне програмне забезпечення для створення електронних навчально-методичних матеріалів (текстові процесори, редактори графіки, відео, звуку, анімації тощо);

- інше програмне забезпечення, що розповсюджується навчальними закладами для його використання студентами, що навчаються дистанційно.

4.4.4. До інформаційного забезпечення Центру належать:

- інформаційні ресурси, що використовуються у освітньому процесі: електронні бібліотеки, нормативно-правова база університету, інші

інформаційні системи та бази даних, зокрема й ті, що є в мережі Інтернет.

4.4.5. Матеріально-технічне забезпечення Центру включає:

- матеріальні об'єкти й обладнання, що забезпечують організацію роботи Центру та освітнього процесу з використанням дистанційних технологій навчання в університеті.

5. Права директора Центру

5.1. Директор центру має право:

- вимагати від керівництва Університету забезпечення умов, необхідних для продуктивної роботи Центру (надання приміщень, меблів, комп'ютерів, телефонів, забезпечення матеріалами тощо);

- залучати до вирішення поставлених завдань спеціалістів з інших підрозділів;

- вимагати від підрозділів Університету узгодження з Центром робіт, пов'язаних зі створенням та впровадженням дистанційних технологій навчання;

- проводити та брати участь у нарадах з питань, які входять до компетенції Центру;

- вносити на розгляд ректорату, науково-методичної ради та Вченої ради університету пропозиції щодо покращення роботи структурних підрозділів університету в питаннях забезпечення якості освітньої діяльності з використанням технологій дистанційного навчання;

- укладати за погодженням із керівництвом університету договори про співробітництво та виконання робіт з юридичними і фізичними особами;

- вимагати від співробітників і студентів Університету дотримання інструкцій та правил експлуатації комп'ютерної техніки і програмного забезпечення.

5.2. Директор Центру несе особисту відповідальність перед керівництвом та колективом за:

- відповідність комп'ютерних технологій, які застосовуються в

Університеті сучасним вимогам;

- своєчасне та якісне виконання запланованих робіт та розпоряджень керівництва;

- ефективне використання і збереження закріплених за Центром комп'ютерної, електронної та офісної техніки, приміщень, меблів, матеріалів тощо;

- дотримання правил внутрішнього розпорядку, техніки безпеки та протипожежної безпеки в приміщеннях Центру.

6. Фінансування Центру

6.1. Фінансування Центру здійснюється за рахунок коштів:

- державного бюджету;
- виконання держбюджетних тем;
- отримання грантів;
- добровільних внесків і пожертвувань;
- інших надходжень, що не заборонені законодавством.

7. Організація освітнього процесу в університеті з використанням технологій дистанційного навчання в умовах карантинних обмежень.

7.1. В університеті під час дії карантинних обмежень (застосування протиепідемічних заходів) організація освітнього процесу заочною і заочною формами здійснюється у дистанційному режимі на платформі сайту Центру освітніх дистанційних технологій (платформа Moodle).

7.2. Сайт Центру забезпечує доступ до веб-ресурсів та містить необхідну інформацію щодо організації навчання в дистанційному режимі для здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників.

7.3. Веб-ресурси освітніх компонентів (навчальних дисциплін, практик), що необхідні для забезпечення навчання в дистанційному режимі, містять:

- методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;
- робочі програми;
- матеріали лекцій, семінарів (можливі відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів, мультимедійні лекційні матеріали тощо);
- практичні, лабораторні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання (можливі віртуальні лабораторні роботи, віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх виконання);
- пакети завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;
- термінологічні словники;
- електронні бібліотеки чи посилання на них;
- бібліографії;
- дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної дисципліни (програми) єдиним педагогічним сценарієм;
- інші ресурси навчального призначення.

7.4. Центр у співпраці з директором інституту/ деканатами факультету/ заочним відділом/ відділом аспірантури та докторантури, кафедрами, центром ІТ та комп'ютерного дизайну, гарантами освітніх програм забезпечують проведення навчальних занять, періодичного та підсумкового (семестрового, атестації) контролів з використанням освітніх дистанційних технологій. Освітня діяльність здійснюється за допомогою комбінування ресурсів сайту Центру, інтернет-ресурсів (електронна пошта, месенджери (Viber, Telegram та ін.), відеоконференції (MS Teams, ZOOM, Google Meet, Skype та ін.), форуми, чати тощо) та посилань на бібліотеку університету, електронні підручники науково-педагогічних працівників.

7.5. Отримання навчальних матеріалів, дистанційна комунікація учасників освітнього процесу забезпечується передачею відео-, аудіо-,

графічної та текстової інформації в синхронному (в режимі відео-конференції) або асинхронному режимі.

7.6. Освітній процес з використанням технологій дистанційного навчання здійснюється у таких формах:

- навчальні заняття (лекції, консультації, семінари, практичні заняття, лабораторні заняття тощо).
- самостійна робота;
- контрольні заходи (поточний, періодичний, підсумковий (семестровий, атестація) контролі.

7.6.1. Спілкування між учасниками освітнього процесу під час лекцій, семінарів, які проводиться в дистанційному режимі, забезпечується передачею відео-, аудіо- графічної та текстової інформації у синхронному режимі за затвердженою програмою і розкладом занять. Лекція може бути записана і використовуватись слухачами у асинхронному режимі як навчальний матеріал для самостійної роботи.

7.6.2. Практичне заняття, під час якого формуються вміння і навички за тематикою навчальної програми шляхом індивідуального виконання здобувачами завдань, відбувається в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, якщо це передбачено педагогічним сценарієм.

7.6.3. Лабораторні заняття, під час яких здобувачі проводять натуральні або імітаційні експерименти, набувають практичних навичок роботи з устаткуванням, обладнанням, апаратурою за відповідними методиками експериментальних досліджень, може проводитись як у синхронному, так і асинхронному режимах, з використанням відповідних емуляторів, віртуальних тренажерів і лабораторій (визначається наявністю лабораторій і рівнем їх матеріально-технічної оснащеності; можливістю створення і наявністю відповідних веб-ресурсів; навчальною програмою).

7.6.4. Самостійне вивчення навчальних матеріалів забезпечується наданням здобувачу доступу до веб-ресурсів навчальної програми.

Рекомендації щодо самостійного вивчення навчального матеріалу програми (дисципліни) містяться у інструкціях, завданнях і методичних вказівках відповідних веб-ресурсів навчальної програми.

7.6.5. Контрольні заходи проводяться дистанційно в синхронному (в режимі відео-конференції) або асинхронному режимі (електронна пошта, месенджери (Viber, Telegram та ін.) з використанням ресурсів сайту Центру освітніх дистанційних технологій.

7.6.5.1. Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти за допомогою освітніх дистанційних технологій здійснюється під час проведення дистанційних занять, а також шляхом оцінювання індивідуальних і групових завдань, що виконуються здобувачами освіти в електронній формі.

7.6.5.2. Проведення поточного контролю з використанням технологій дистанційного навчання може здійснюватися із використанням різних типів завдань, таких як: автоматизовані тести для контролю та самоконтролю навчальних досягнень здобувачів освіти; різнорівневі індивідуальні та групові завдання (звіт, презентація, проєкт, відеозапис тощо) з наданням зворотного зв'язку про результати перевірки навчальних досягнень здобувачів освіти за матеріалом, що вивчається; оцінювання викладачем взаємодії та комунікації між здобувачами освіти в асинхронному та синхронному режимах за допомоги чату, форуму, опитування, анкетування тощо; взаємне оцінювання виконання завдань, що здійснюється здобувачами освіти стосовно одне одного; оцінювання викладачем результатів виконання здобувачами освіти групових завдань з використанням глосаріїв, вікі, баз даних навчальних дисциплін; завдання, що потребують розгорнутої, творчої відповіді (наприклад, кейси); завдання, форма яких адаптована до виконання засобами сайту Центру та інші інструменти.

7.6.5.3. У випадках, якщо для засвоєння окремих тем, блоків, інших змістових частин дисципліни були рекомендовані до вивчення дистанційні курси на зовнішніх платформах онлайн-курсів, наявність сертифікату або

іншого підтвердження про успішне завершення курсу може зараховуватись у вигляді балів за відповідні змістові частини.

7.6.5.4. Результати виконання завдань на практичних, семінарських, лабораторних заняттях, самостійної роботи, проектів тощо (поточний контроль), виконання періодичних контрольних робіт фіксуються в журналі оцінювання на сайті Центру.

7.6.5.5. Умови та функції усіх учасників освітнього процесу для організації проведення періодичного та підсумкового (семестровий, атестація) контролів у дистанційному режимі, документальний супровід екзаменаційної сесії, атестації здобувачів вищої освіти регламентують Тимчасовий порядок проведення періодичного контролю (заліків), літньої екзаменаційної сесії в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького в умовах карантину та Тимчасовий порядок проведення атестації здобувачів вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького в умовах карантину, накази та розпорядження ректора університету у випадку настання обставин, що потребують організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання.

8. Прикінцеві положення

8.1. Це Положення набуває чинності після його ухвалення Вченою радою університету і затвердження наказом ректора.

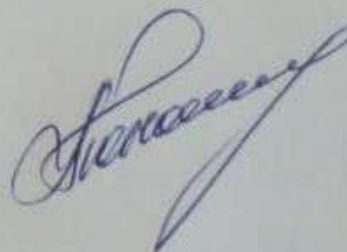
8.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради університету й наказом ректора.

Виконавець

І.М. Наумук

Провідний юрисконсульт

О.А. Коноплянко